

Tien jaar geleden werd aan de faculteit Godgeleerdheid van de K.U. Leuven het Centrum Vrouwenstudies Theologie boven de doopvont gehouden. Sabine Van Den Eynde, postdoctoraal onderzoekster van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, was er bij van het prille begin. In haar wetenschappelijke werk een feministische bril opzetten vindt ze belangrijk, al blijkt het lang niet de enige bril.

Ilse Van Halst

SABINE VAN DEN EYNDE

‘Mij boeit een Jezus die vrouwen ruimte biedt’

REEDS als student sloot Sabine Van Den Eynde zich aan bij een Vrouwenforum, studenten en assistenten, die 's middags informeel samenkwamen om van gedachten te wisselen over de inbreng van vrouwen in de theologie. Toch was het niet haar belangstelling voor het feminisme die haar aanzette om de Bijbel te bestuderen.

„Van jongs af was ik sterk geboeid door de Schrift. Ik verslond kinderbijbels in alle mogelijke varianten. Wat me aantrok? Het beeld van God die mensen in zwakkere posities kansen geeft. En het beeld van Jezus die vrouwen ruimte bood. Die belangstelling, samen met de vruchtbare gesprekken in ons Vrouwenforum, maakten dat ik me als vrijwilligster engageerde in het Centrum Vrouwenstudies Theologie.”

– Hoe verhouden het centrum en de faculteit Godgeleerdheid zich tegenover elkaar?

Op een bepaald moment stelde onze vrouwengroep vast dat studenten Godgeleerdheid bitter weinig leerden over vrouwen die zich als wetenschappers inlaten met theologie.

De reden? In de faculteit wist gewoon niemand welke vrouwen aan welke instellingen theologie bedreven. Om die kennis in huis te halen, werd dus tien jaar geleden vanuit ons forum het Centrum Vrouwenstudies Theologie opgericht. Het centrum is met andere woorden van onderuit gegroeid, om gaandeweg ook voor mannen en professoren opengesteld te worden. Eigenlijk voor allen met wetenschappelijke belangstelling voor feminisme en theologie.

De voorbije tien jaar evolueerde het centrum van een vrouwen-groep die informeel vergaderde naar een wetenschappelijk centrum dat sprekers uitnodigt, dat speurt naar mogelijkheden om vrouwen het woord te geven en dat het onderzoek van en voor vrouwen wil stimuleren. Zo bestudeerden we het thema vrouwen en leiderschap en interviewden we leidinggevende vrouwen uit diverse religieuze tradities, wat

© Hugo Maris

verscheen in het boek *Midden in de cirkel*.

– Het centrum gaat prat op zijn interdisciplinaire aanpak.

We willen nadrukkelijk bruggen slaan tussen de verschillende disciplines, waarbij elke discipline in haar waarde wordt gelaten. Momenteel bestuderen we vanuit vier disciplines de figuur van Maria Magdalena en het aanraken van Jezus. We onderzoeken hoe het thema heeft gespeeld in het Nieuwe Testament, welke impact het had op de kunstwetenschap en hoe het heeft doorgewerkt in de pastoraaltheologie.

Ik pleit voor een contextuele lezing van Maria Magdalena. Concreet betekent dit dat de teksten

mers financieel een start nemen dankzij een eenmalige gift van Vlaamse religieuzen.

– In hoeverre hebben de projecten van het centrum betekenis voor gelovigen vandaag?

We kijken naar vrouwenbeelden en bestuderen de effecten daarvan in de kerkgeschiedenis. Het boeiende aan de figuur van Maria Magdalena bijvoorbeeld is dat ze heel veel verschillende facetten heeft. Positieve, waarbij ze naar voren wordt geschoven als een model, maar ook negatieve, waarbij ze wordt bestempeld als zondares (die zich uiteindelijk wel bekeert). We bekijken hoe de figuur Maria Magdalena heeft gefunctioneerd doorheen de tijd, wat we daarvan eventueel kunnen overnemen. Het feit dat ze indertijd mocht prediken, volgens Johannes als eerste de boodschap van de Verrezenen overbracht, is inspirerend voor een kerkbeeld vandaag waarbij vrouwen naast mannen mogen preken.

– Hoe belangrijk is de feministische bril voor jou?

Ik onderzoek de thematiek van zegenen in het Oude Testament, op zich geen feministisch onderwerp. Wel bekijk ik die thematiek eveneens door een feministische bril, al is het niet de enige bril die ik opzet. Dat hoort er gewoon bij als je bezig bent met genderstudies, met de manier waarop mensen in een cultuur de idee van mannelijk en vrouwelijk vormge-

– Verrijkt je studie je geloof?

Vast en zeker. Bijbel en geloof sluiten in mijn geval nauw bij elkaar aan. De bijbel gaat uit van gemeenschap. God is een God van een volk, en dat is vandaag niet anders. Geloven doe je niet alleen, maar in groep. Daarom onderneem ik bewust veel in groepsverband. Zo begeleid ik elke zomer een Bijbelweek, omdat je in het samen bestuderen van de Schrift net de inspiratie opdoet om met de Bijbel te leven.

Ik schrijf ook boeken en artikels voor een breed publiek, omdat het belangrijk is het met andere mensen over God te hebben. De Bijbel is niet iets voor je eentje, het geloof evenmin. Ze versterken elkaar. Zo is het ook met het Centrum Vrouwenstudies Theologie. Het is eigen aan het feministische theologisch denken, dat vrouwen heel sterk in relatie staan met anderen. Bestuderen we het thema Maria Magdalena, dan hebben we het niet enkel over haar, maar ook over Jezus, de leerlingen, de christelijke gemeenschap rond haar, de wijze waarop ze de kunstwereld inspireert en dergelijke meer.

Ja, mijn studie heeft mijn geloof beslist rijker gemaakt. Het geloof verdiept dan ook naarmate je ermee bezig bent, zo niet kwijnt het weg en dooft het uit.

Het Centrum Vrouwenstudies viert zijn tienjarige bestaan. Op 23 februari om 17 uur geeft Sandra Schneiders in het Maria-Theresiacollege te Leuven (Sint-Michielsstraat 6) een workshop – met simultane vertaling. Op 24 februari om 10 uur is er een academische zitting. Van 23 februari tot einde april staat in de Maurits-Sabbiebibliotheek (De Beriotstraat) een tentoonstelling over Maria Magdalena te kijk. Inschrijven kan telefonisch via 016/32.08.14 of 016/32.38.35 en via e-mail women.studies@theo.kuleuven.be. • Sabine Van Den Eynde, *Midden in de cirkel* (Halewijn, Antwerpen, 2005, 212 blz.) kunt u bestellen door overschrijving van 16 euro per exemplaar op rekening 220-0971727-17 van Uitgeverij Halewijn, Halewijnlaan, 92, 2050 Antwerpen, met duidelijke vermelding van het gewenste aantal exemplaren plus „code 189”.

Het geloof verdiept naarmate je ermee bezig bent. Zo niet kwijnt het weg en dooft het uit.